

namítá proti sprostujícímu rozsudku, že je právně mylným a zmatečným dle č. 9 a) Šu 281 tr. ř., poněvadž vykládá nesprávně pojem přemětu potřeby (§ 1 lichevního zákona). Glauberova sůl — síran sodnatý — je chemická sloučenina, která nepochybně slouží k přímému i nepřímému ukojení potřeb lidí a domácích zvířat. Napadený rozsudek sám zjišťuje, že ji zverolékaři předepisují jako projímací prostředek pro domácí zvířata, a sám připouští, že se jí užívá v továrním průmyslu k barvení. Ve skutečnosti jest používání Glauberovy soli velmi rozsáhlé v průmyslu skiářském, textilním i chemickém. Slouží-li takto zmíněná sůl potřebám lidí i domácích zvířat, nemůže ji zbaviti vlastnosti přemětu potřeby okolnost, uvedená v rozsudku, že totiž lze místo ní použiti jako projímacího prostředku jiného, lepšího a neškodného prostředku, a že také k barvení látek jí není nutno používat, poněvadž zákon rozumí předměty potřeby všechny věci movité, které skutečně slouží životním potřebám lidí a zvířat domácích, i když to nejsou věci nepostrádatelné a i když je lze nahraditi jinými.

### Čís. 1361.

**S hlediska Šu 36 tr. zák. požívají zvýšené ochrany Šu 68 tr. zák. i vrchnostenské osoby cizozemské, třebas tu nebylo státní smlouvy o vzájemném stíhání aniž se vyžaduje reciprocit.**

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1923, Kr I 1048/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 7. července 1922, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem veřejného násilí dle §§ 81 a 82 tr. zák. — mimo jiné z těchto

### důvodů:

Uplatňuje-li stížnost hmotněprávní zmatky čís. 9 písm. a), čís. 10 Šu 281 tr. ř. jest jí vycházeti ze skutkových zjištění nalézacího soudu, jelikož jen srovnáním těchto se zákonem lze přezkoumati, zda nalézací soud porušil zákon nebo nesprávně ho použil při podřadění skutku, obžalovanému za vinu kladeného, pod dotčené pojmy hmotného práva. Rozsudkovým výrokem první stolice ve spojení s rozhodovacími důvody je zjištěno, že příběh, o který jde, udal se v U., tedy na území říšsko-německém, nikoli teprve na tuzemském území, když byli prý obžalováni cizozemskými vrchnostenskými osobami neoprávněně stíháni přes hranice. Při právním posuzování děje sluší proto vycházeti ze zjištění, že násilný odpor obžalovaných dál se na území, na kterém svědek N. vykonával jako hlavní strážmistr saského četnictva svoji službu, pozůstávající ve střežení hranic; k zatýkání a předvádění obžalovaných byl svědek na tomto území jako zřízenec bezpečnostní služby dle Šu 127 tr. ř. pro německou říši formálně oprávněn. Stížnost namítá ovšem,

že též s hlediska Šu 36 tr. zák. jest za vrchnostenské osoby, požívající ochrany Šu 68 tr. zák. považovati výhradně osoby, které byly nějakým úřadem pověřeny (beamtet wurden) od tuzemské vlády neb od tuzemských úřadů. Stížnost jest na omylu. Opory pro svůj názor nemá stížnost ani v doslovu ani ve smyslu dovolávaného jí Šu 68 tr. zák.; mluvíť toto místo zákona všeobecně o soudcích (einem Richter), o vrchnostenských osobách (eine obrigkeitliche Person) . . . . . o četnících (einem Gendarmen) atd. V Šu 36 tr. zák. pak se nerozeznává, zda směřuje bezprávný čin tuzemcem v cizozemsku spáchaný a tuzemským soudem souzený proti právním statkům tuzemským či cizozemským. Že tak nečiní, ačkoliv jest na snadě úvaha, že právní statky jsou pravidelně na onom místě (území), na kterém se páše čin, směřující proti nim, nasvědčuje tomu, že zákon chrání proti činům rázu, v trestním zákoně naznačeného — pakliže se páchají tuzemci v cizozemsku — všechny právní statky, které chrání proti komukoli, ač není-li ochranu omeziti na právní statek tuzemský dle doslovu a smyslu nebo dle účelu dotčené normy trestní (srovnej zejména §§ 58 až 61 tr. zák.) Ochrana Šu 36 tr. zák. čelí proto též proti činům, které poškozují neb ohrožují právní statky ideální, třebaže jimi nebyla způsobena žádná hmotná škoda. Požadavek, aby služebním (úředním) úkonům vrchnosti a jejich činitelů nekladl se násilný odpor, je požadavkem, který je v zájmu všech států a uznán jest zákony všech států. Nelze proto Šu 36 tr. zák. nepoužiti k tomu účelu, by se zjedнала u tuzemců v cizozemsku se nalézajících vůči úkonům osob, které jimi v dotyčném území cizozemském vykonávají svůj úřad anebo svou veřejnou službu dle platných pro toto území zákonů, táž vážnost, a táž poslušnost, k jaké zavazuje tuzemce a kohokoli jiného v tuzemsku proti tuzemským orgánům vrchností předpis Šu 81 tr. zák. Trestní zákon nečiní potrestání tuzemců pro trestné činy v cizozemsku spáchané závislým ani na tom, že i cizí stát nakládá stejně se svými příslušníky, pakliže se dopouštějí trestného činu v tuzemsku. Nezáleží proto na tom, zda tu jest anebo není státní smlouva, která zaručuje vzájemné stihání takových deliktů, spáchaných proti cizozemské vrchnosti, ani na tom, zda se cizím státem, o který jde, zachovává reciprocita. Nebylo proto na nalézacím soudě, by zjistil, jak saské (německé) úřady nakládají s obdobnými činy, dotýkajícími se tuzemských osob úředních.

### Čís. 1362.

**Šem 6 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. nebyla stanovena nová trestní sazba. Samosoudce nesmí sejíti pod nejnižší zákonnou sazbu trestní, lež za podmínek §§ 54, 55 tr. zák. nebo Šu 265 tr. ř. Opačný postupu zakládá zmatek dle Šu 281 čís. 11 tr. ř.**

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1923, Kr II 817/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 12. září 1922, pokud jím byl obžalovaný odsouzen dle Šu 202 tr. zák. první sazby na základě Šu 6 zákona ze dne